

Cíllo 41.
13. ottobra.

Létnik 22.
1912.

Bonhaj Bóh!

Sy-li spěval,
Pilnje dělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twoj swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosé da.

Njeh ty spěvaš,
Swěrnje dželaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njeh ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrěw će!

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa żo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihicžiszežerni w Budyschinje a je tam sa schtwórléttnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

19. njedžela po žwiatej Trojizj. Pschižlowa Salomonowe 23, 26.

„Daj mi, mój žyno, žwoju wutrobu, a njech žo moje pucze twojimaj wočomaj spodobaju.“ Snate žłowa wot schulského czaža, tež wot dnja twojeje konfirmozije žem. Alle czinišc po nich? Napominaju tebje, Bohu Knijeszej žwoju wutrobu dacž, jemu žlužicž, zyle jeho bhež a jeho kralestwo twaricž w žebi a wokoło žo, a jemu žo we wschém dowěrię, njech je jeho wodżenje tež džiwnie. Hdźż žo pał spytujemž, kaf žłaba je husto doscž wera, kaf wulka njeupošluschnoscž, kajke njehorne, sranjaze žłowa a njeprózciwe, njesprawne žiwenje, haj žamo sazpiwanje a hanjenje teho Knijesa a jeho žłowa a wérjazych; kajka njeupošlojnosć a morkotanje, kajke mischtrowanie njebjeskeho hospodarja, haj žamo sadwelowanie w thschoszczi! Dha wopomín dženža sažo, kaf eži twoj Bóh praji: „Daj mi, mój žyno, žwoju wutrobu, a njech žo moje pucze twojimaj wočomaj spodobaju. Sslub jemu:

1. Twoja njech je moja wutroba, a
2. moje njech žu twoje pucze.

1. „Daj mi, mój žyno, žwoju wutrobu!“ praji Bóh. Wón móže tał rjeknycž a žadač, wschak je tón wscheho mózny, kif ma wschitko we žwojej ruzh, tež tebje, tón stworicžel njebjeszow a semje, kif je tež tebje stworil a kražnje wuhotował a eže sdžerži, twoj Wótz, kif tje k twojemu ſbožu žwojego Ssyna woprował, so masch w nim hnadi a troškt, wérnosež a móz, a nadžiju wěcznego

žiwenja. Dha daj žwojemu Knijesej a Wótzej žwoju wutrobu. Wotrocž, džecžo matej pschižluschnoſež, wožebje poſluschnej, džakownej bhež. „Sa to wschitko ja žo jemu džakowacž, jeho khwalicž, jemu žlužicž a jeho poſluchacž winožty žym“, skóneži Luther tehodla přeni artikel, a tamny spěvař fanoschuje: „Kaf je Bóh jara dobročiwy! Schtó njehnutý mohł sawostacž a sa joh' darow wschedne džiwy iom' winožty džak nochzył dacž? Ně! kaf mje Boža luboſez ſħreje, chzu ſtajnje ſ džakom wopomniež. Bóh ženie ſapomnił mje njeje, duž tež joh' nochzu ſapomniež.“ Spěvaj tež ty tak. „Daj mi, mój žyno, žwoju wutrobu“, praji Bóh. Wón eže njecha ſ temu nufowacž, ně, dobrowolnje dyrbisich to czinicž. Tajska luboſez hakle je droha a ſtajna. Tow ſpomín na žwojego Šbóžnika, kaf je jako Boži Ssyn tutu pschižluschnoſež dopjelnil. Wón bě poſluschny hacž do ſmijereže. Budź tež tał ſmyſleny, so by prawy kſheszijan był. Tow ſpomín tež na Zinzendorfa, kif je ras na puczowanju do doma ſastupił, hdźż wuhlada wobras kſhizowaneho ſ tym napišmom: to ežinjach ſa tebje, schto ežinisch ſa mnje? a pod žylsamimi žubi, ſa tajku luboſez džakowny bhež a wón da Jefuzej žwoju wutrobu, a kaf wjèle njeje ſa njeho doſkutkował w ſaloženju Herrnhutskeje gmejny a we wožiwenju mižionſta mjes pohanami! „Daj mi, mój žyno, žwoju wutrobu“, praji Bóh. Wutrobu chze měcz, dokelž ſ wutroby wscho žiwenje wuhadža. Hdźż ma wutrobu, ma zyleho ežlowjetka. Šyli jemu wutrobu dał, potom khodžiſch tež po prawym puczu, po puczu pobožnego žiwenja, wulkeje žwěrnoscze,

po puczu do Božego domu, so by ho tam s druhimi wierjazymi wokschewil a Boże żołnianje dostał. Potom czini też ruka, schtoż je prawe a czeßne a kluži k lepschemu domjazym a krobuczlowiekow, a stylkne ho k modlitwam a wośmje bibliju, spewarske, druhe dobre kniki a nowiny k natwarjenju a k pozylnienju wery. Potom też wóczko k njeby hłada, hdżez je nascha rjana domisna, hdżez trónuje nasch Wótz, kiz je s nami, a hłada miłoszniwe a sczerpliwje na druhich a w lubosezji na nusu tu a tam a plaka se frudnymi. Potom też rót Boha khwali, reczki lubosezniwe s druhimi a je na mér won. Hdży by nětk tak kózdy Bohu kwoju wutrobu dał, prajce szami, njeby to krażnje bylo? njeby potom rjane bylo wscho žiwenje w mandzelstwie, w kwojsjje, w gmeinje, w kraju? rjane wscho dżelo w schuli a zyrfwi, w kózdyム powołaniu? A kajka krażnosz potom, hdży pschiindze kmjertna hodżina! Je tola Bóh kwojim dżeczom klibil, so budża jeho herbojo; rekla tola: „Budż kwermy hacż do kmjercze, dha chzu tebi krónu žiwenja dacż.“ Dha dajmy tola temu kniesej kwoju wutrobu. Jenemu ho wona tola dawa, pak Bohu, pak kwestej. Schto pak je mśda kwesta? Ach, napošledk hela a czwila. „Sswét sańdże se kwojej krażnosz, schtoż pak czini wolu njebjeskeho Wótza, tón wostanie węcznje.“ Tehodla proży Bóh tak pschezelniwe: „Daj mi, mój kyno, kwoju wutrobu.“ Wón proży waż, lube dżeczki, so byschze fromne, pożlischne, kwerne byle. Wón ho na waż nětk wobrocza, lube paczierske dżeczki; zyla paczierska wuežba, to je wołanie njebjeskeho Wótza: „dajce mi kwoju wutrobu“. Tak proży też tebie dżenja s nowa, luba młodzina; kwyecz jemu kwoju wutrobu w pobożnoszci a kwyjatosz, so by rjana pycha doma a wožady byla. Skażene młode lęta skażenie husto zyłego žiwenja. A schto my też kmy, wschitkim Bóh dżenja pschiwola: „Daj mi kwoju wutrobu“. Kaf mohli też druhim prjódłstacz a szami sbożowni a sbożni bycz, hdży njejsmy Boha teho kniesa? Jeni daj tehodla kwoju wutrobu. A hdży je też s winu, s hréhom wobczezena, daj ju jemu we wutrobnym roszaczu, won ju wuczisez a wużwyczi. Daj ju jemu kózdu njedżelu, kózdy dżen s tym sfychowanjom: „Stwoř we mni, Boże, czistu wutrobu.“ Daj ju jemu, prjedy hacż wumrjesch.

Knježe, wokoshej ty mje,
Samk ty mje do kwojej' rukow.
Lubowacż chzu jeno cze,
Puschez mje zyłe s hrécha putow.
Budż mój loscht, mój běh a row,
Jesu, budż mój hnadny stol.

Jeho njech je moja wutroba. A

2. moje njech su jeho pucze. „Njech ho moje pucze twojimaj woczomaj spodobaju“, praji Bóh. Jeho pucze su wschał szama dobrota a prawda. Kaf mohlo hinak bycz, hdżez je won nasch Wótz a my kmy jeho dżeczki? Njeje też nam klibil: „Njeboj ho, ja kym s tobū“, a dale: „Ja nochzu waż wopuschcicęz ani nihdę waż skomdzicęz, ja chzu waż nožycz hacż do staroscze a hacż wyseschdžiwicęz?“ Jeno so ho my nětk na to spuschezamy a ja jeho ruku dale khodźimy, hdży też tu a tam hinak czini, każ szabi myslimy. Lohke to njeje. Hdży kmy hnadz k temu swólniwi, naschemu Bohu wschelku dobrotu wopokasacz, wjele sa njeho dosłutkowacz, dha je nam tola czeżko, też sa njeho czerpicęz a w tschinoszji cicheje myśle wostacz. A hdże njeby żalosez pschischla? Kaf mamy ho bědžicęz s khoroscju, s nusu a schodu, każ też nětk sażo,

hdżez je mokrota wschelke plody skasyła a drohota knieži! Kaf nam kmjercz lube dusche bjerje! Kaf slóscz a hanjenje druhich nam czeżke dny naczini! Haj, semja wostanje dol kylsow, to ma kózdy nashonicz. Ale frudżaze je to nětko, hdży wschelaka tschinosz wot Boha wotwiedżuje, so njecham jeho potom wjazy sa kwojego Boha mécz a mortkotamy, hrośnje na druhich hładam a sapadnjem do haniby a slých loschtow a żadoszczow. Ně, tak njejsmē bycz. Nasche njech su potom jeho pucze, so ho swólniwe pod Božu wschelomu ruku ponizujem a prajim: „Schtoż czini Bóh, wscho dobre je, won wschał ma hnadnu wolu“. To je pak jeho hnadna wola, naż s kózdej tschinoszku pruhowacz, k szabi czahnyčz, k pokucze dowjescz. Hdżez Bóh schwika, chze won żołniewacż, hdżez bjerje, nam tola wjele dacż. Won naż wschał njeje k temu stworil, so by naż shubil. Jeho Ssyn njeje k temu do kwesta pschischol a pożlischny był hacż do kmjercze, so by szam wostal. Bóh chze, so bychmy w jeho kralestwie pod nim žiwi byli a jemu klužili we węcznej prawdosczi, njewinošci a sbožnosz. A k temu dyrbja tschinoszje kobi pomhacż. A derje, hdżez ho to tak ma. O kaf někotry, Bohu budż dżat, też wusnawa: so kym ja na snutkowym czlowieku rostł, so se kwojim Bohom a Sbožnikom wutrobnje stowarischil, to je ho stało w czaszu tschinoszow. A schto su czi s bělymi draſtami wobleczeni? a s wotkal su woni pschischli? To su czi, kotsiz su pschischli s wulkeje tschinoszje a su kwoje draſty wumyli a je wobeliſli w jehnjezowej krwi.“ Czashy tschinoszow czashy żołnianja sa czash a węcznosz, o so by pola wschitkich stajnje tak bylo! Dow poħladajm na naschego Sbožnika, kiz je też pod kschizom pożlischnosz wuknij a pod modlenjom k temu wusnacżu pschischol: Wóteže, czin kaf ty chzesch. Dow wuknij wot duchownego Gerharda, kiz je we kwojej wulkej żalosez spewał: „Ach, porucż Bohu kweru kwoj pucż a frudobu.“

Duż dha njeplacż styškniwe,
Njeplacż, Bóh je žiwy;
Prosch joh', won wschał klysci cze,
Won je dobroczivý,
Njebudże sawescze
Cze psches samoženje
Spytowacż tu ženje.

Haj, klibicż chzemj dżenja wschitz: „Mój Boże a Wótče, twoja njech je moja wutroba a moje njech su twoje pucze!“ Hamjen.

S. w M.

Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina
Se kwojej wóznej kweru!
Tak praj, o wutroba,
S tym troskтом dónidżesch k měru;
Cze niczo njetraschi,
Kschiz, nusa, frudoba,
Hdży wěrisch we duschi:
Bóh na mnje spomina.

Bóh na mnje spomina,
Won je mój Wóczęz mily!
O kaf to posběha,
So duch je sradny, cíly!

Mje džeczo schkituje
Tu jeho prawiza,
Duž rjeknu džakownje:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina,
Wón ſwoje džeczo widži
A ja njo pomož ma,
Hdyž ſwét jo thſchi, hidži;
Wón je a wostanje
Hród twjerdy, thowanka,
Duž wěrnoſcž njepadnje:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina,
Wón ſchje moje padž
A ſ prawdu Khrystuſha
Chze njebjo dacž mi ſ hnadv.
Wón džeczo ſčinik je
Mje psches krej Sbóžnika;
Prjecz hele traſchenje:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina
Se ſwojim žohnowanjom;
Wſchal miloſcž njebjeſka
Mi ſhadža ſ kózdym ranjom.
Ja jeho pschewod mam,
Hdžež noha poſtupa,
Duž wſchědnje wuprajam:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina,
Tež hdyž ho njebjo mróčzi
A ſtaroscž, thſchnota
Mi na wutrobu tločzi;
Haj, pschindže ſ dželenju
A jima ſthſknota
Mje w ſmjeronym bědzenju:
Bóh na mnje spomina!

Bóh na mnje spomina!
O ſlowo rjane, krafne,
Ty mózna ſepjera
A troſhta ſlónzo jaſne!
Njech mi cže do dusche
Duch Boži ſapiša,
Dha ſbóžna wěſtoſcž je:
Bóh na mnje spomina!

K. A. Fiedler.

Móz ponižnoſcž a cžicheje myſle.

John Wesley (wupraj: Ueßli), snath jendželski duchowny, rođený 17. junija 1703, mjeſeſche ſlužobnika, liž „John“ rěkaſche. Tón ſamý bě psches njeho wěru namačal, bě ſwojemu knjeſej ſ zykej wutrobu poddaný a jeho towačch na jeho pucžowanjach. Tola pač hěſche pschi wſchej ſwojej dobrocživoſcži hufčiſiho twjerdeje hlowy a ho doſči wobknježicž njemóžesche.

Tak dha jemu tež ras Wesley, runje předy hacž chžysche we wjedzornej ſhromadžiſnje předowacž, liſt da a jemu ſaſaſche, tón ſamý hnydom wunjeſč, dokelž ſ tej wězu thwataſche. Šlužobnik pač wotmolwi, so chze najprjedy hiſcheze w ſhromadžiſnje

pschitomny hycž a jeho předowanje ſhyshecz a ſo móže liſt tež jara verje hacž do druheho ranja čžakacž. Wesley ſwoju pschikaſnju wopjetowasche a hdyž ſo tamny ſaſo ſapowjedži, wón ſ njemu džesche: „Chzeſh-li mój ſlužobník hycž, masch mi na přenim měſcze poſkuſhny hycž, tež hdyž by pschepoſdže do wjedzorneje nutnoſcze poſkuſhčol a předowanje ſkomdžil. Ty wěſh, ſo Bože ſlowo praji: Poſkuſhnoſcž je lepſcha dyžli wopor a ja ſhym cži tola prajiſ, ſo ſ liſtom ſhwata.“ Ale ſlužobník pschi ſwojej njepoſkuſhnoſcži wosta. „Derje“, nětko Wesley džesche, „njehaſh-li mój liſt wobstaracž, dha njemóžesč dleje mój ſlužobník hycž a mój ſhmój dželenaj. Ssy mje roſhniſ?“ — „Haj knježe“, tón wotmolovi, „ale tola mam ſa to, ſo móže liſt ſ měrom hacž do jutſiſcheho čžakacž.“ Woprawdže wón tež wosta, ſo na ſhromadžiſnje wobdželi a dokelž jeho knjeſ ſ nim njerěčesche, tež wón ſ měrom wosta.

Nafajtra wón ſwojemu knjeſej hněwny a hroſnje hladajo ſnědanje poſchinjeſe. Duž tutón ſ njemu počza: „Ssy ſebi tež roſpomniſ, ſchtož cži wčera prajach a ſo mamoj ſo nětko dželicž?“ — „Haj, knježe! A mamoj ſo woprawdže dželicž po telko wjele ſet? Kaž ſo wam ſpodoba, knježe!“ — „Njehaſh dha mje woprawdže prophyč, ſo by wſcho pschi ſtarym wostało?“ — „Né, knježe!“ — „Derje“, na to Wesley džesche, poſtaný a ſwojemu ſlužobniſkej ruku poſkicži je ſlowami: „Dha cže ja wo wodacže proſchu, ſo ſhym wčera, hdyž chžych ſwój liſt rucže wobstarany měč, trochu wótrje a hněwnje rěčaſ.“ Duž ſo ſlužobniſkej ſylſy ſ wčow ſinychu, jeho twjerda myſl bě ſlemjena a ruku ſwojeho miſeho knjeſa poſchimnýwſchi jemu ſlubi, ſo njebudže jeho wěſče ženje wjazy ſe ſwojej twjerdej hlowu hněvacž. A to je wón džeržaſ.

Schto pač budžiſche ſnaný ſ teho ſlužobneho bylo, hdyž buđiſche jeho Wesley w hněwje wuhnaſ był? Wótroſč a hordosč cžini ſaſaſleho; poňižnoſcž pač a cžichosč dobudžetej wutrobu. Teho dla praji tež naſh ſbóžnik: „Sbóžni ſu cži, liž cžicheje myſle ſu, poſchetož woni ſemju wobſydnou.“

Wužitnoſcž ſerbſkeje rěče.

W naſchim cžaſu je mjes naſchim ſerbſkim ludom bohužel wjele tajſich, ſotſiž wo wužitnoſcži ſwojeje mačerneje rěče žaneho wopſchijecža nimaju. Haj, mnosy ſ nich ju ſamo jako njeważnu a njetřebnu ſazpiwaju a ſ tým poſchecžiwo Bohu hréſha, liž je naž ſ njej miloſežiwo wobdaril. Poſchetož woni je ſebi tež w ſerbſkej rěči ſwoju thwalbu wutojiſ, dokelž maju wſchitke jaſhki poſnawacž, ſo Jeſuſ Khrystuſh tón Knjeſ je, ſ cžejci Boha, teho Wótza (Fil. 2, 11.)

Duž je tež poſkocžowanje ſerbſkeje rěče w naſchich ſchulach jara wobžarowacž, hdžež chžedža ju w nowſchim cžaſu, njedžiwojo na najjednoriché didaktiſke ſaſady, ſa prěnjej ſchulſkej ſečze ſ zyka wotſtronicž. Bjesdwělnje ſo ſ tým duchowne roſwiwanje ſerbſkich džecži ſadžewa; poſchetož jeli ma ſo w ſerbſkich ſchulach ſpomožnje ſkutkowacž, dha je to jeno ſ dwojorěčným roſwičowanjom móžno. Schtož pač naukujenje němſkeje rěče naſtupo, dha je wono ſ naložowanjom tuteje methody ſa džecži tak lohke, ſo ſ temu jeno po koſju cžaſa trjebaſi, mjes tým, ſo je hevat ſchulſka wucžba ſa nje duchamorjaza dressura.

Skóncžne wužitnoſcž ſerbſkeje rěče ſa praktiſke žiwjenje ſlónzy ſe ſhonjenja ſnaje. Duž je to wot tajſich ſerbſkich ſtarſich jara njerosomnje, hdyž woni we ſwojich ſwójbach ſe ſwojimi džecžimi němſki rěča a na to njedžerža, ſo woni tež ſerbſki naukuſi. Wo wužitnoſcži ſerbſkeje rěče pač je ſo we ſwojim cžaſu tež naſh wjeleſkawny rěčepřytnik a wulžyſaſlužbny ſlowničar, knjeſ professor Dr. Pſuhi, taſle wuprajil:

„Hacž-tež-to je ſerbſka rěč wužitna? ſſerbska rěč, liž ma wjazy grammatiſkých twórbow dyžli němſka, je roſwiwanju myſlenja

wulży spomožna; teho dla ſo ſerbszy hózhy, kotsiž woprawdze ſerbski myſla, na gymnaſiju pſchi wuknjenju zuſzych rěčow ſ wjetſcha wuſnamjenjeju. Ale wužitk ſerbskej pſches wuczeńju won daloko do žiwenja ſaha. Němžy žadaju ſa noſch nětčiſhi čaſ ſpodla němczinh ſnajomnoſcz dweju nowiſcheju rěčow: franzowskeje a jendželskeje, a někotryžkuli na wuknjenje teju ſameju rad wjele pjenies waži, dokelž pſchi puczowanju do wukraja abo doma we wobkhodze ſ ludžimi druhich narodow bjes njeje bycž njemóže. Temu abo tamnemu čeſčených čitarjow ſnadž ſo to taſ nuſne njeſda; ale wón mi (ja ſe ſhonjenja rěču) na ſłowo wér, a kózdy młodſchi daj ſebi wote mnje radžicž, ſo kroble njedyrbí wuknjenje rěčow ſakomdžecž, hdyz ſo jemu, kaž woſebje na gymnaſiju, ſkładnoſcz ſ temu poſkieža. Pſchetož — tež wothladujo wot wuživanja literatury — nichtó njemóže wjedžecž, hacž budže wón pſchichodnie na mérnej wjeſzhy ſedžecž, kotaž je ſ jenej abo dwémaj rěčomaj doſpołnje ſpołojom, abo hacž ſnadž do wobſtejnoscžow pſchiūdže, kiz ſnajomnoſcz někotrych nowiſchich rěčow wužitnu abo tež njewoſkhodnie nuſnu činja. Taſ daloko ſmy ſ praktiſliſi Němzami zyle pſchesjene, kotsiž germaniske a romaniske jaſki wobjimacž pytaju: ale my hiſchče něſhto wjazhy žadamy; pſchetož ſchtóž němske mjesy pſchekroczi, tón lohko do tajſich krajow dónđe, hdzejz ani germaniska ani romaniska rěč njeoſahá. To widžimy hižom w najblíſčej bliſkoſci, w ſuſodnej Raſuſkej, hdzejz je najwjetſhi džel krajow wot ſſlowjanow wobhdeny. Tudy, kaž tež w Póſkej a Ruskej, je wiſowania a ſlužby dla hižom tón abo tamny lužiſki ſſerb pobył, kiz ſebi ſe ſerbskej rěču pſches kraj pomhaſche. Wo wužitku ſerbskej wjedža tež ſtarí ludžo powjedacž, kiz móžachu ſo we wójnje ſ ruſimi woſakami atd. ſrěčecž, a kotsiž pſchi tym lepje wotendžechu, hacž ſuſodni Němzy. Čim bôle paſ w naſchich čaſbach wobkhod ludow mjes ſobu (pſches želesnizh atd.) pſchibjera, čim nuſniſha bywa — na čož ſu němzy pſchekupzhy ſ džela tež hižom ſedžbowacž počeli — ſnajomoſcz ſ najmjeuſha jeneje ſluwjanſkeje rěče. Šchtóž paſ jenu roſyml, namaka ſo lohko do wſchitkich druhich jaſo ſotrowſich rěčow. A tónle wulſi wužitk, kotrýž budže ſo w běhu lětſtokow pſchego ſjawniſcho poſkowacž, podawa nam naſcha ſuba mačeréna rěč, naſcha ſerbskejina. Teho dla ſebi ju ſhwalmu a hajmu jaſo woſobnu dobrotu, kotrýž je Boža miloſez nam woſradžila!"

Prof. Dr. Pſuhl.

Hordosče mſda.

Do ſapocženja wójny, kotrýž ſultan Mohamed IV. pſchecžiwo ſhězorej Leopoldej I. w lěcze 1682 wjedžesche, wón na tuteho ſhězora ſledowaze pſchipowjedženje wójny poſla:

"S hnady teho w njebejſach kniežazeho Boha ſawdam ja, Mola Mohamed, ſławny a wſchehomózny ſhězor Babylonije a Židowskeje, raſſcheho a wjecžorneho kraja, kral wſchich ſeňiſkich a njebejſiſkich kralow, wulſi kral ſwiateje Arabije a Mauretanije, rodženy čeſčepolny kral Jeruſalema, knies nad rowom kſhižowanego Boha wſchich njevěrjazych, tebi Awſtriskemu ſhězorej a tebi póſkemu kraley, a wſchém twojim pſchivíſowarjam ſwoje najwječeſiſche ſłowo, ſo chzu ja ſ twojim małym krajom wójnu wjeſcz. Za wjedu ſe ſobu 13 kralow a 1,300,000 pěſchlow a jěſdných a chzu twój kuf ſtraj ſe ſwojim wulſim wójskom, kajkež twoje wóczko hiſchče žane woſladało njeje, bjes hnady a ſmilnoſče ſ kophytami ſwojich koni roſteptacž a jón wohnju a mječzam pſchepodacž. Woſebje tebi pſchikafam, ſo mje we ſwojim hłownym měſce Winje wočakasch, ſo bych či dal hlowu woſrubacž. Tež th, mały póſki kraley, čiń teho runja. Za chzu tebje a wſchitkich twojich pſchivíſowarjow ſahubicž a wſcho hacž do poſklednjeho ſtvořenja, ſchtóž

jeno kſhesčijan rěka, ſe ſemje wukorjenicž. Najprjedyh chzu ja wulſich a małych hacž na najhórje cžwiſowacž a potom hanibnej ſmjerczi pſchepodacž. Twój kuf kraleſtwia czi woſmu a twojich ludži ſeſabiju. Tebe pak a twojeho pſchecžela, póſkeho kraleya, taſ doſlož ſiweju wostaju, doniž ſo pſchewědžiloſi njeſtaſ, ſo ſym wſcho, ſchtóž bym prajiſ, wuwiedeſ. Po tym ſo ſadžeržtaſ! Piſane w mojim hłownym měſce Stambuli (Konstantinopelu) w 40. lěcze mojeho žiwenja a 26. lěcze mojeho wſchehomózneho knieženja."

Wójna ſo ſapocža a hižom lěto poſdžiſho w lěcze 1683, bě ſławny póſki kral Jan Sobieski, wulſohubateho „wſchehomózneho ſhězora Mohameda IV.“ pola Wina ſ mozu ſbiſ, jeho zyle wójſko roſpróſchil, a jeho ſameho domoſi wuſnał, ſo ſo ženje wjazhy wročzil njeje.

Wſchelake ſ blíſka a ſ daloka..

Š Wóſlinka. Rjeuſcheho ſwjetženja drje njemóže bycž hacž ſyrkwiſſi ſwjetženj na wžach, hdzejz luboſnoſcz kſhesčijanského wěrijazeho wobhdeſtwa na ponižne a tola ſiwe wafchnje do wocžow ſtupa. To ſmy ſańdženu wutorni popoſdnju na wjecžornych mjeſach ſerbskeje krajiny naſhoniſi, we Wóſlinku na lětnim ſwjetženju ſerbskeho pobocžneho towarſtwa ſa ſnutſkowne miſionſtwo. Hrožaze ſamjersnjenje poſlow wſchak běſche něſotreho poſonjal, tutón kraſný ſkónczny džen ſ wuſkywej naſožicž, tola běſche ſyrkwiſſi ſwjetženj jara bohacze ſohnowaný. Woži dom ſo hiſchče w najkraſnijſej pſche ſniweho ſwjetženja kraſnjeſche. To dýrbisich do hole dele, hdzejz haty doſku rohodžinu dawaja, ſo by tajſku luboſnje wudebjenu ſyrkej woſladał; pletwa, wěnzy, króny, napiſma a wýſkope ſežinowe halóſy pſchi ſtolpach najdostojniſchu ſwjetženjelu pychu tworjachu. ſſerbſki predař běſche knies farar Domaſhka ſ Budeteſz. Na wutrobne, duſche poſběhowaze wafchnje wón wo hlučoniemy (Marka 7, 31—37) predovalaſe: Hephata, wotewr ſo! Wotewr wuſho, ſo by ſlyſchal hłóſ nuſh ſ naſcheho luda! Wotewr wutrobu ſ ſmilnemu ſlutkowanju na hubjených! Wotewr wóčko, ſo Bože ſohnowanje ſpōſnajesč, kotrež na ſnutſkownym miſionſtwo leži! Taſko němſki predař běſche knies duchowny ſ Trenck ſ Draždžan pſchischoł, kotrýž hlučoko do ſwědomnja rěžesche a wěru poſkylniesche. Teho tekſt běſche 1. Tim. 2, 4—6: „Bóh - chze, ſo by wſchitkim ludžom pomhane bylo. Koterá je ta pomoz, komu ma ſo pomhač, po kotrým pucžu, ſ kotrými možami, ſ kotrým wuspěchom dýrbim ſlutkowacž“. Wóſlinčański knies kantor pſches natwarjazu hudžbu ſ byrglemi, huſlomaj a małym měſchanym khorom poſlucharjow ſwjeſzeli. Tajſku nežnu, čiſtu hudžbu na wžach wſchudże njeſaſhlyſiſch. Händelowe Largo huſlerjej, dwaj kniesaj wucžerjej, na najnežniſcho hrajeſchtaj a byrgle kraſnje pſchewodžachu. To bě radoſc poſluchacž. Woſtařnu Božu ſlužbu knieža fararjo Mróſak ſ Budyschinčka, Waltař ſ Rježwacžidla, Sſylkora ſ Minałaka a Rynč ſ Wjeleczina wobſtarachu. Wopory ſa ſlut ſluſt luboſcze 103 hr. po ſſerbſkim, 89 hr. po němſkim ſemſchenju wucžinachu. Taſ móża pſchecželo ſnutſkowneho miſionſtwo jara ſpoſojom ſ lětſkim ſwjetženjom bycž, kotrýž je paſ tež ſubej Wóſlinčański woſadže wěſcze wulſe ſohnowanje ſawostajil.

— Wójna na Balkanje je ſo ſapocžala. Čiornohora je přenja Turkowskej wójnu pſchipowjedžila. Druhe balkanske staty tež ſežehuſa, ſo je ſo naſſkerje horze wojowanje hižom ſapocžala. Kajke ſežehwki ſmeje wójna ſa naſchu zylu Europy, hiſchče pſchewidžecž njeje. Alle strach je wulſi, ſo tež druhe wulkomožy dla ſwojich ſamýſłów, woſebje Awſtriska a Ruſowska, do roſkoy pſchiūdu a ſo wulſa europiſka wójna wudhyri.